

§ 142 Inför ett golv för kyrkoavgiften

HANNA UNGER:

Fru ordförande, biskopar, ledamöter och övriga åhörare! Efter att ha läst Ekonomi- och egendomsutskottets övervägande har jag förstått att ännu en utredning inte är vad som behövs, eftersom frågan om begränsning av kyrkoavgiften utretts tidigare, fast då mest om tak i kyrkoavgiften. Dock kvarstår problemet att enskilda personer uppmanas att gå ur Svenska kyrkan om man har ansökt om ekonomiskt bistånd hos mina kolleger inom socialtjänsten. Utskottet föreslår att ett pastorat kan besluta att återbetala kyrkoavgiften till den enskilde och att det beslutet fattas årsvis. Att själv ta kontakt med församlingen och be om återbetalning av kyrkoavgiften är förmodligen inte helt lätt, att gå dit och säga, jag har inte råd att vara med. Det krävs ganska mycket faktiskt. Det finns säkert personer som gör det, men jag tror att de flesta avstår och går ur Svenska kyrkan.

Jag inser att det behövs en ny motion som får handla om att göra regering och riksdag samt socialstyrelsen uppmärksamma på att enskilda nekas religionsfrihet på grund av en sträng tolkning av socialtjänstlagen.

BIRGITTA SÖDERFELDT:

Fru ordförande! Jag talar för Ekonomi- och egendomsutskottet, och förslaget är att bifalla utskottets svar på motion 2014:49. Jag instämmer samtidigt med allt som Hanna sa. Vi tycker alltså i utskottet att det här är en mycket förtjänstfull motion, men frågan har varit uppe flera gånger tidigare.

Problemet är den statliga uppbördshjälpen, vi äger alltså inte frågan. Om vi skulle börja krångla till med nya regler, så framkom det mycket tydligt av experter från kyrkokansliet att då skulle skatteverket kunna backa och säga att man inte kommer att hjälpa till med uppbörden längre. Informationen var hisnande, vilket också var utskottets mening. Informationen var helt ny för mig och för de flesta i utskottet, detta att om man söker socialhjälp eller söker hjälp med skuldsanering så kan man få besked om att man måste gå ur Svenska kyrkan eller något annat religiöst samfund.

Utskottet anser att detta inte är förenligt med religionsfriheten. I nuläget vill jag uppmana er, som även är aktiva i olika politiska sammanhang eller som har vänner och bekanta som är det, att försöka lyfta den här frågan. Så här kan vi inte ha det.

Under en diskussion i utskottet om hur kan man gå vidare, lyfte man fram att kanske lösa det diakonalt med återbetalning av kyrkoavgiften eller att man får stöd. En annan tanke är att Svenska kyrkan inte kan ändra hur folk ska betala kyrkoavgiften, men man måste inte rapportera alla medlemmar till skatteverket. Så framstod det i alla fall i diskussionen. Då skulle Svenska kyrkan kunna införa någonting som vi kallar för hedersmedlemmar. Det är alltså medlemmar som på ett eller annat sätt av ekonomiska skäl skulle få befrielse från kyrkoavgiften. De kan fortfarande vara medlemmar i Svenska kyrkan men det rapporteras inte till skattemyndigheten. Det här är tankar på "hjärnstormarstadiet" och ingenting som man kan lägga fram och konkretisera.

Den här förtjänstfulla motionen kan Ekonomi- och egendomsutskottet dock inte tillstyrka, men det var viktigt att få belysa problematiken och inte minst delproblematiken att det i många kommuner läggs på socialsekreterarna att de ska fråga om kyrkligt och religiöst samfundsmedlemskap. Det borde de inte ha rätt att göra.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 184.